

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVII.

V Ljubljani, 1. vel. serpana 1884.

List 31.

Premišljevanja in molitve za vse stanove.

(Dalje.)

Kdo nas bo vodil?

Iz dozda rečenega smo se do dobrega prepričali, da nam je grešnikom pokora neogibno potrebna, če hočemo zveličanje doseči. Pokora pa, kakor je potrebna, tako je tudi težavna; in mi, ki se greha nismo bali, se le preveč plašimo pokore.

Kdor potuje po neznanih krajih ali na visoke, sterne gore, si poišče zvedenega vodnika, ki mu pravo pot kaže in če je treba, tudi na hujših, nevarnih krajih pomaga. In kdo more tajiti, da je pot pokore podobna taki težavni in nevarni poti na sterne gore? In ker pri tem gre za naše zveličanje, je toliko bolj treba, da si poiščemo dobrega vodnika, ki sam natanko pot vé, da se ne more zmotiti in ki je tudi močan dovolj, da zamore v potrebah pomagati.

Kje pa bomo iskali takega zanesljivega vodnika? Kdo je neki tak vodnik? Ali mar kak človek? Vsak človek je goljušljiv, pravi sv. pismo, in popolnoma se na nobenega človeka zanašati ne moremo; v zadevah našega zveličanja nam je popolne gotovosti treba, tako nam pa samo Bog dati zamore. Kako pa nas Bog voditi zamore, če ga ne vidimo? Zgled brez zmote nam zamore samo Bog dati, kako pa je to mogoče, če ga ne vidimo? Vodnik naš mora biti nezmotljiv, zrega na tudi viden. To dvojje se skupaj nam zdi nemogoče; ali kar človeku ni mogoče, je mogoče pri Bogu. Res je Bog v svoji neskončni modrosti že od vekomaj sklenil, da bo svojega Sina na svet poslal. In ta edinorojeni Sin nebeškega Očeta, ki je Bog od vekomaj, je v času človek postal, človeško naturo nase vzel; nevidni Bog je vidno človeško naturo privzel in se v drugi Božji osebi kot Bog in človek človeškemu rodu kot zgled pokazal, katerega nam je posnemati. Lepo govori o tej resnici sv. Avguštin: Človeka, katerega vidimo, ne smemo posnemati, ker se lahko moti; nevidnega Boga pa, ki je čist duh, pa ne moremo; da bi tedaj človek zgled imel, katerega vidi in brez skerbi posnemati smé, je beseda meso postala in med nami prebivala, to je: Sin Božji se je včlovečil, je človeško naturo nase vzel, da imamo vidnega in ob enem nezmotljivega vodnika. In sv. Gregorij papež govori: Bog se je v člo-

veški podobi pokazal, da bi ga vidili; še več on želi in celo tirja, da naj nanj gledamo, da ga posnemajmo.

V sveti in v svetovni zgodovini beremo o slavnih možeh in vojskovodjih, ki so v naj večjih nevarnostih, po naj hujših potih in sterminah svojim vojščakom na čelo se postavili, jih tako ohrabрили in slednjič k slavi in zmagi pripeljali. Taki možje so postavim: v sveti zgodovini Mojzes, Jozue, Gedeon; v svetovni povestnici: Aleksander Veliki, Hanibal, Cesar Karol XII, švedski.

Naš vodnik pa, ki nas ne vodi k minljivi slavi, ampak k večnemu zveličanju, je sam Jezus Kristus, Bog in človek skupaj. On sam gre po težavni poti pred nami in nas vabi za seboj, rekoč: „Kdor hoče moj učenec biti, naj zataji sam sebe, naj vzame križ na rame in naj hodi za menoj!“ In zopet: „Jest sem pot, resnica in življenje; kdor hodi za menoj, ne hodi v temi, temuč ima luč življenja.“ In zopet: „Zgled sem vam zapustil, da tudi vi storite, kakor sem jest vam storil.“

Molitev.

O moj Jezus, ti pravi Bog in človek, iz globočine svojega serca te zahvalim, da si na zemljo prišel, da si človeško naturo nase vzel, da mi svoj zgled daješ, da mi kažeš pravo pot v nebeško domačijo. Jest pa tudi obljubim, da hočem tvoj učenec biti, in vselej za tabo hoditi. Kakor se solnčna roža vedno za solncem obrača, tako naj bodo tudi moje oči vedno na tebe obrnjene. S sv. Tomažem Kempčanom (3. buk. 18. pogl.) se ti zahvaljujem, da si meni in vsim vernim pravo in dobro pot v svoje večno kraljestvo milostno pokazal! Saj tvoje življenje je naša pot. Ko bi ti ne bil pred nami šel in nas učil, kdo bi pač hodil po pravi poti? Koliko bolj srečni smo mi, kot pravični starega testamenta, katere si vodil le po oblaku, in je bila pot proti nebesom bolj temna! O kako lahko bi zašli, kako daleč zadaj bi ostali, ko bi tvojih prelepih zgledov ne vidili! Glej, še zdaj pešamo in omagujemo, ko vender toliko tvojih čudežev in naukov slišimo; kaj bi še le bilo, ko bi nam ti s svojo lučjo ne svetil, da te moremo posnemati! Toraj dodeli mi, o Jezus, svojo gnado, da si tvojo podobno globoko vtisnem v serce in neprestrašeno hodim za teboj! Amen.

Svetloba — luč.

(Dalje.)

„Najspodnejši in najtemnejši krog obsega vse one, ki se pečajo s čarovanjem in hlapčevanjem satanovim. V drugem krogu je vse praznoverje, vraže, vedeževanje in mesena pohotnost. V tretjem se nahajajo prostomisljaki, masoni, i. dr. Vse te tri mračne kroge vežejo med seboj brezštevne niti, ki vodijo kakor po nekih stopnicah iz zgornjih v spodnje predale. V najdolinjem okrogu vidim vse te magnetične in čarovne zdravilne sredstva in osebe v takih razmerah in okoliščinah, da jih kraljestvo teme vedno bolj na-se poteza in vleče.“

Res, da je magnetizem sam na sebi naravna (prirodna) moč, ali kdor se z njim peča, ko z njegovo pomočjo hoče segati v nevidno kraljestvo duhov, se mi zdi kakor tihotapni tat, ki zaide v zaperto kraljestvo svetlobe. Ta magnetični pojav je sicer resničen (— ne izmišljen —), pa je kakor globok studenec edino svetim dušam neotrovan (Schmöger, o. c. I. B. c. XX, 13—19.) Smé se torej reči, da je skrivnostno, našemu umu mračno kraljestvo duhov, kakor nek podzemeljski rudokop, v katerem je silno dosti ognjene tvarine (premog, petrolej), pa brez zavarovalne (omrežene) Davy-jeve svetilnice, ni varno zahajati v take rudokope. Davy-jeva svetilnica je navadna luč, ali obdana s tenko bakreno mrežo, da se plini v rudokopih, ki bi pri odperli luči se vneli z bobnečim pokom, in veliko nesrečo lahko povzročili, ne morejo vžgati zunaj one svetilnice. Tako je tudi v duševnem obziru, da nam je zahajati v temne a bogate rudokope znanosti s svetilnico svojega uma, omreženo z dragoceno in fino ograjo besede božje, ki se nahaja bodisi v svetem pismu ali v izrekih svetih od Boga razsvetljenih duš. „Svetilo moji nogi je beseda tvoja (o Bog), in luč moji poti.“ (Ps. 118, 105.) Ista zveščana Katarina Emerih pravi: „Dne 13. dec. 1819: celo božjo noč sem bredla okoli zemlje po dolgih velikanskih pečinah in prostorih temotnih. Silna množica ljudi je pohajala sem ter tja zabavajoč se v delih temnih, nočnih. Od velike žalosti hotelo mi je serce počiti, ali voditelj (angeli) me je peljal toliko ven na svetlo, da sem zopet morala nazaj v temo ter videti črne dela teme, greha, brezbožnosti.“ (A. K. Emmerich. Leben Jesu itd. I B. XXXV.)

Torej tema, noč, mrak, smertna senca, to vse je podoba greha in poganjskih ali krivoverskih zmot. „Oni, ki zapusté pravo stezo, in hodijo po temnih potih.“ (Preg. 2, 13.)

Ko se prikaže pravo solnce, obledé vse druge svetila na zemlji, naj bodo še tako močne, da jim celó rekajo, kakor pomnoženi elektriki: „solnčna svetloba.“ Najmočnejši mož, od katerega beremo v svetem pismu, je bil Samson, ki je v mnogoterem obziru predpoda Kristusova. Že njegovo ime, ki pomenja: solnce, znamenje Njega, ki je „solnce pravice“ (Malah. 4, 2), še bolj pa njegove junaške dela. Kakor mladega kozliča je umoril in razčesnil leva, in iz žrela mrtvega leva se je cedil med! tako je naš Zveščar premagal tisto temno močno zverino, pred katero nas svari sv. Peter: „Trezni bodite in čujte, ker nasprotnik vaš, hudič, kakor lev rujoveč hodi okrog in išče, koga bi pogoltnil. (1. Petr. 5, 8.) Dalje je Samson z zaničljivim orodjem, z oslovsko čelustjo, potolkel 1000 filistejev, a brezprimerno več odurnih divjaških ljudstev je ukrotilo zmagonosno, nekdanj silno zaničevano orodje sv. križa; in kakor je junaški Samsom s svojo smertjo, ko je stebre shodnje hiše filistejcev stresel in razrušil, največo škodo sovražnikom storil; tako je Kristus ravno s svojo smertjo (— kadar je tudi stvarjeno naravno solnce merknilo —) najbolj pretresel in moč odvzel peklenskemu kraljestvu.

Na svojih plečih je nesel Samson železna (brončena) vrata sovražnega mesta; tako pravi sv. Janez v skrivnem razodenji: „... in obličje njegovo kakor solnce sije v moči svoji. In ko sem ga videl, padel sem mu pred noge, kakor mertev; pa položil je name desnico svojo govoreč: Ne boj se; jaz sem prvi in zadnji in živim. In bil sem mertev, in glej, živ sem na vekov veke, amen; in ključé imam od pekla in smerti.“ (Razod. 1, 16—18).

Bela svetloba solnčna se kroji v sedem krasnih mavričnih barv. Samson je vso moč imel v sedmih kitah svojih las, a ko mu jih je Dalila porezala, zgubil je vso krepost, in prejšnje junaštvo, in verh tega so mu sovražniki oči iztaknili, da je po temi taval. (Bukve sodnikov p. 13—16). On pa je drugačen junak, o katerem poje že David: „kakor ženin, ki gre iz svoje stanice; raduje se kakor korenjak, ki se pripravlja na ték; od kraja nebes je vzhod njegov, in tek njegov do njihovih krajev; in nič ni, kar bi bilo skrito njegovemu žaru“ (Ps. 18, 6—7). O njem pravi sv. Janez: „Milost vam in mir od njega, kateri je in je bil in bode; in od sedmerih duhov, kateri so pred njegovim prestolom“ (Razod. 1, 4). On je junak, ki življenje dáje, življenje časno in večno: „V začetku je bila Beseda, in Beseda je bila pri Bogu, in Bog je bila Beseda... V nji je bilo življenje, in življenje je bilo luč ljudi“ (Jan. 1, 1. 4.) „In Jezus jim zopet reče govoreč: Jaz sem luč sveta; kdor gre za menoj, ne bo hodil po temi, nego bo imel luč življenja“ (Jan. 8, 12.)

Brez solnčne luči bi na svetu, t. j. na naši zemlji, ne bilo ne gibanja ne življenja, ne svetlobe; kajti končno vsako zemeljsko svetilo, bodisi svetlikanje fosforično na morski vodi, ali trohljivega lesa, ali raznih kresnic, navadnega ognja, in elektrike, — prvotno izvira od solca. Po sporočilu svetega pisma pa je bilo stvarjeno solnce še le četrty dan stvarjenja, ali kakor je dandenes med razlagavci sv. pisma splošno sprejeto menenje, v četrty dobi je solnce po raznih premembah v gostem meglenem ozračju zemlje stopilo v take razmere nasproti zemlji, v kakoršnih je ostala potem vedno do današnjega dne, in bode še veliko let (najberže pa ne toliko, kakor sanjarijo učenjaki; Helmholtz še celo za 17 milijonov let!). Svetloba pa je bila že prvi dan stvarjena, bodisi, da je še razkrojena zmes pervin vodenca in kisleca v silnem grozovitem požaru se vnela, se spojila in kot vođeni sopar in v vodo se zgostila, ali pa bilo je solnce, pa zaradi soparov na poveršji in ozračji ni še s svetlimi žarki vplivalo na zemljo. Pa te stvari so le dozdevni učenostni nauki ali znanstvene hipoteze, v ktere so učenjaki vsi zaverovani; ti pa jim nisi dolžan vsega verjeti, sej tudi sami eden drugemu ne verjamejo in kar eden postavi, drugi podirajo; gotovo je le to, kar uči sv. vera.

Sv. Janez Krizostom pravi: „Kakor solnce razsvetljuje zemljo, še preden se prikaže, tako je Kristus storil, da so mnogi v čednostih izvrstni bili, preden se je on rodil.“ Vsa rašča in razvoj rastlin je odvisno od solnčne svetlobe, ktero rastlina v se pije in serka skoz perje; tako je vsa zgodovina človeškega rodú odvisna od hrepenenja in sprejemanja duševne svetlobe, — Kristusa. „Kdor Jezusa ne pozná, svojega lastnega življenja ne pozná,“ uči sv. Hilarij.

Obljubljeni odrešenik je duševne svetlobe in pravega življenja vir od početka svetá, kajti sv. Janez pravi: „Bila je prava luč, ki pride na svet, da razsvetljuje vsakega človeka“ (Jan. 1, 9.) To je po gerškem izvirniku: to fos to erhómenon = luč prihajajoča, od početka vedno na svet se izlivajoča, ki že pred svojim prihodom in rojstvom v človeškem mesu in telesu je neprenehoma razsvetljevala in vzdrževala svet — vse

ljudi, ki so po tej luči hrepeneli. Koj s početka, ko je po izvirnem grehu bila pretergana vez življenja med Bogom in človeškim rodом, je obljubljeni Mesija ono vez (vez — vera — veriga = religio) povzel ter jo zopet zavezal, da se ne preterže nikdar več. Saj je rekel: „Dokler sem na svetu, luč sem svetu“ (Jan. 9, 5.) Do kedaj pa je na svetu? I no: „In glej, jaz sem z vami vse dni do konca sveta. Amen.“ (Mat. 28, 20). To so poslednje besede evangelija sv. Matevža. Torej Kristus je bil, in je, in bode vedno „prava luč svetá, da kdor hodi za njim, ne hodi po temi“ (Jan. 8, 12). Navdušeno poje cerkvena pesem ponedeljska. („Splendor ec“):

Očetove ti slave bliš,
Ki nam od luči luč deliš,
Luč luči in svetlobe vir,
Dan ki razsvitljaš dneve zmir.

Izidi pravo solnce nam,
Pokaži luči večne plam.
In blagor Duha svetega
Nam vlij dobrotljivo v srcá.

Zadnji dnevi in trenutki Alfonsa Ratisbona; umerl pri sv. Ivanu v hribih jeruzalemskih.

Častitljivi o. Marija Alfons Ratisbon nas je zapustil 6. majnika ob 8 zvečer.

Smert njegovega brata Ahila v listop. 1883, pa smert starejšega brata msr. Teodora Ratisbona 10. pros. tekočega leta — to je vsekalo osodovito rano njegovemu občutnemu in ljubečemu srcu. V oziru na neko splošno slaboto, ki se je bila polastila zlasti oči, ktere so ga žugale zapustiti, je dobri duhovni pastir Marija Alfons imel predčut, da ne bo dolgo več, ko pride bridka ločitev. Rekel je večkrat: „Vidili boste, da s 70. letom bom umerl. Ali nisem dovolj dolgo živel? In pa sej že več lét prosim dobrotljivega Boga, da bi umerl v starosti presv. Device.“ Resnico je govoril: 1. majnika, v obletnico svojega rojstva in svojega 70. leta se je ulegel, ter ne več vstal.

Odrinil je bil od sv. Petra iz Jeruzalema 30. aprila t. l., dospel v vstav k sv. Janezu (v hribih), da prične Šmarnice. Spremljali so ga vsi mladenči, duhovni in bratje iz rokodelske in umetniške naprave sv. Petra v Jeruzalemu. Zdajci pred 1. majnikom je vravnal in pričel procesijo na čast presv. M. D.; bila je procesija slovesna in prelepa.

Pa drugi dan, ravno ko se je imel napravljati v cerkveno obleko, da bi maševal, se ga polasti grozen mraz; morali so mu pomagati v njegovo stanovanje nazaj in v posteljo. Merzlica, mešanje, silni nepokoj v trenutku navalí predrazega bolnika. To je naznanovalo hudo pljučno bolezen ob desni strani. Naj bolj udana skrbljivost dr. Subadini-a in dr. Chaptina ni premogla ustaviti bolezni, ki se je v trenutku pokazala, da je smertna.

V treh samostanih sijonskih hčer so se potem pričele neprenehljive molitve pred sv. Rešnjim Telesom in živo živo se je molilo, da bi jim Bog ohranil tako dragega očeta. Prosilo se je detinsko, nakladali so si zatajevanja ter so upali, da molitev z zatajevanjem zedinjena bo Bogu tako rekoč silo storila, ter jih bo uslišal.

Naš dragi bolnik pa, pravi poročilo, je mirno in s popolnoma sinovsko vdanostjo pričakoval smerti. Zakaj bi tudi nepokojen bil? Sej njegovo življenje je bilo posvečeno ljubezni Božji in ljubezni ubozih. Pri vsih svojih bolečinah je le še želel dušo si poživljati s kru-

hom besede božje ter je vsak dan prosil, da so mu brali molitve, s kterimi se je sam zedinjal, in mu bogoljubne reči brali. Da bi ga preveč ne trudili, ko je bil že hudo zdelan, so mu hotli moliti le „Memorare“ (Spomni se, o preusmiljena Devica) in klicati v presveto imena Jezus, Marija, Jožef; toda na njegovo prošnjo so mu čitali še kako poglavje iz Nasledvanja Jezusa Kristusa od sv. Tomaža Kemp., ktero branje je nezmerno ljubil. Sklicaj je nato: „O kako ste mi dobro storili, kako je to lepo! Kako je mogoče, da toliko kristjanov nikoli ne bere neverstice iz teh veličastnih bukev!“

Ves zamišljen v božje reči, in dasiravno zdelovan od neusmiljeno hude bolezni, ki je zastopovala vse njegove duhovne moči; je bil vendar ves priljuden, opazljiv in poln ljubeznjivosti do teh, ki so bili krog njega; vedno je zopet popraševal, kako je z mladenči iz naprave sv. Petra, in obračal je skrbljivost tudi na naj manjši reči, ki se tičejo njih blaga.

Sirote iz naprave „Ekce-Homo“ in pri sv. Janezu v hribih so bile tudi delež njegove skrbljivosti. Imena členov Sionske družbe in raznih dobrotnikov njegove številne duhovne družine so mu bile zaporedoma v ustih. To je pričalo, kako močno je cenil velikodušnost katoliških družb, ktere so ga tako močno podpirale v misijonu, ki je vreden sv. Vincencija Pavljana...

Peti dan njegove bolezni se je mislilo, da se bo Bog dal sprositi po neprenehljivih molitvah, ki so po vsih krajih v nebo kipele za dobrega očeta M. Alfonsa ter bode ohranjen veliki svoji družini. Oba zdravnik sta imela posvet in sta enih misel potrdila, da se je stan bolezni znatno zboljšal; sapa se je zljajšala. Toda videz je bil kratek, po noči so nastopile nove težave in prežalostni so bili nasledki.

V jutro šestega dne je dal poklicati svojega spovednika, enega gg. duhovnov pri sv. Ani v Jeruzalemu, in pripravljaj se je na prejemo ss. zakramentov s predhodnim mirom, jasnostjo in priprostostjo. Proti popludnu mu je čast. g. Dailliez prinesel sveto Popotnico, in potem ko ga je obhajal, ga je prosil, naj blagoslovi vso svojo duhovno družino. Povzdigne tedaj ta dobri pastir roko s častitljivostjo, s kakoršno je opravljal vsako svoje delo, in čez vse naredí velik križ, kakor bi hotel obseči vse štiri strani obzorja. Njegova misel in ljubezen je merila proti vsim vstavom in vsim udom kongregacije Naše Gospé Sijonske in njihovih številnih prijateljev. Kako ginljiv in veličasten je bil ta prizor v svoji priprostosti! V tem milem starčku s častitljivo brado, z lepim in pomenljivim obrazom se ti je predstavljala cela znamenita davno od Boga ljubljena sorodovina; mislil bi, da vidiš Jakopa, ki blagoslaavlja dvanajstere rodove v svojih sinovih, dvanajstere očake, ko se veliki duhoven Aron pohlevno v grob nagiba, da ondi počiva v vsem veličastvu svojega duhovstva.

Čast. o. Anton Tripolski, redovnik frančiškanski, kurat duhovnije sv. Janeza v hribih, mu je poslednjič podelil sv. poslednje olje.

Dobri oče Marija je bil pri polni zavednosti in imel je tolaživne besede za vsacega.

Gospodu, ki ga je bil odmenil za svojega naslednika v Jeruzalemu, je še priporočil nedodelano napravo sv. Petra za rokodelce in umetnike, ki mu je bila tolikanj na srcu. Odgovoril je prijazno na izraze spoštljive vdanosti družih Sijonskih duhovnov, ko so se mu zahvalili za vso očetovsko dobrovoljnost, ki jim jo je skazoval. Tudi hišni služabniki niso bili pozabljeni.

Po prejetem poslednjem olji so bolečine nekoliko pojenjale.

Proti petém zvečer je iz Betlehema dospel č. o. Estrate, mašnik presv. Jezusovega Serca, in skoro o

tem času č. o. Matthieu Lecomte, dominikanec iz Jeruzalema.

Ratisbon je ta vredna prijatelja sprejel z ljubeznjivostjo, ktera mu je bila vselej lastna; ker je bil pa preveč oslavljen, da bi se dalje razgovarjal, je prosil čč. oo., naj se prehodita po vertu, veleval pa svojim ljudem, da naj jima postrežejo s kacími poživilji.

Njegova skerblijnost je bila na vse obernjena. Zdravnik ga je zapustil proti šestém in mislil je, da bolnik pri svoji močni natori utegne 24 ur še živeti. Ravno tako so menili pričujoči duhovni. Toda Marija je hitela svojega izvoljenca odpeljati v nebeški Jeruzalem. Ves vzrok je misliti, da je prišla Ona sama rešit poslednje vezí tega predragega življenja.

Proti osmém se je neka nebeška luč zalesketala na obrazu tega dobrega očeta; oči, ki jih je imel skoro vedno zaperte, so se odperle polne življenja in sreče. Razodevalo se je v začetku na njem sterjenje, potem zamaknjenje. To zamaknjenje je terpelo tri minute; potem so se oči zaperle, in — brez pretresenja, brez natezanja — je izročil lepo dušo svojemu Stvarniku. Dva lahka zdihljeja sta opomnila pričujoče, da je dar dopolnjen. Zdelo se je, da je pohlevno zaspal in nikako znamenje smerti se mu ni razodevalo na obličji, ki je bilo še obsijano z nebeško svitlobo; človek se ga kar ni mogel nagledati.

Po svoji ljubeznjivi prijaznosti, ki jo Bog pogosto kaže nad tistimi, ki ga ljubijo, je Ratisbonu njegov zadnji dan podelil to, kar je že dolgo časa želel, namreč pomnoženje števila Izraelcev v njegovi napravi sv. Petra. Stirje preljubeznjivi mali judje (*charnants petits Juifs*), pripeljani od svojih sorodnikov, so bili sprejeti prav tisti dan. Ratisbon, ko zasliši to novico, je sklical: „Bodi hvaljen moj Bog! pridobil sem jih s svojimi smertnimi mukami, ti pa veš, da rad dam svoje življenje za Izraelovo zveličanje.“ (Konec prih.)

De secta massonum).

(Konec.)

5. Rem proinde facient sacri Pastores suis ovibus apprime utilem et Sanctitati Suae periucundam, si praeter commune et usitatum concionandi genus, quod omnino retinendum est, illud adiungent, quod defendendis catholicis veritatibus adhiberi solet, et aptissimum est profligandis erroribus, quos latius et maximo cum animarum detrimento hodie disseminari Apostolicae Litterae Humanum genus deplorant. Quod quidem concionandi genus tum erit christianae plebi saluberrimum, cum refutatis erroribus, christianae doctrinae vim, praestantiam et utilitatem dilucide et ordine explanabit, et amorem erga catholicam Ecclesiam, quae eandem doctrinam integram incorruptamque servat, in animis auditorum excitabit.

6. Cum vaferrimis sectarum artibus fraudibusque adolescentes, pauperes artifices et operarii facilius allici et capi soleant, ad hos etiam peculiares curae sunt convertendae. Atque ad iuventutem quod attinet, adnendum summopere est, ut a teneris annis tam intra domesticos parietes, quam in templis et in scholis ad christianam fidem, christianosque mores accurate informetur, et mature doceatur, qua ratione sibi ab insidiis tenebricosarum sectarum cavere debeat, ne si in earum laqueos inciderit, sit ipsi imposterum tam iniquis dominis maximo cum aeternae salutis et humanae dignitatis detrimento turpissime serviendum. Iuvenum incolumitati perbene consultum erit, si ex iis praeficiantur Sacerdotes laicique homines sapientia et dexteritate praestantes, adolescentes animum sument virtutibus colendis, et re-

ligioni aperto ore, contemptis impiorum irrisionibus, profitendae, simulque assuescent horrere quidquid a catholica veritate et sanctitate alienum sit.

7. Perutile etiam est, hinc patres, illinc matres-familias fraterno foedere coniungere eum in finem, ut viribus unitis aeternae propriae sobolis saluti rectaeque institutioni aptius studere, et efficacius consulere possint. Plures huius generis consociationes huc illuc inductae sunt, sive de viris, sive de feminis agatur, quae Caelitis alicuius tutelae sese commiserunt, et laetissimos religionis ac pietatis fructus edunt.

8. De artificibus autem et operariis, inter quos potissimum delectus haberi solet ab iis, quibus vel ipsa religionis et societatis fundamenta convellere propositum est, ponant sibi ante oculos Sacrorum Antistites prisca illa collegia fabrum, vel artificum universitates aut sodalitates, quae adscito sibi caelesti Patrono anteactis temporibus praeclaro fuerunt civitatibus ornamento, et artibus sive politioribus sive humilioribus incremento. Hos aliosque coetus ex iis etiam hominibus qui mercaturae negotiis vel humanioribus disciplinis sese dediderunt, iterum excitabant, in quos qui coiverint religionis officia sedulo edocebantur et obibunt, et una simul in humanis necessitatibus, quas ferre aut corporis aegritudo aut senium aut paupertas solet, mutuo sibi sint auxilio. Qui his coetibus praesunt, sedulo advigilabunt, ut socii morum probitate, operum affabre effingendorum peritia, laborum ferendorum docilitate et assiduitate maxime commendentur, quo facilius, quae ad vitam sunt necessaria, sibi parare queant. Nec detrectabunt iidem Antistites huiusmodi societatibus advigilare, leges proponere aut adprobare, gratiam divitum conciliare, patrocinio suo eas prosequi, ope iuvare.

9. Neque peculiarem eorum curam fugiet mirabilis illa precum et operum societas, quae nonnullis in locis nata, in aliis iam adolescere coepit. Curandum summo studio est, ut in hanc adscribantur quotquot recte de religione sentiunt. Nam cum ei propositum sit generali quadam animorum consensione in universa qua late patet catholica Ecclesia, religionis ac pietatis opera fovere et amplificare, divinaeque indignationi placandae assidue studere, facile intelligitur quantae ea miserie hisce temporibus futura sit utilitati. Ex precandi autem formulis eam Episcopi commendant maxime, quae a Deiparae Rosario nomen habet, quamque tamquam praestantissimam amplissimis laudibus haud ita pridem Sanctissimus Dominus Noster prosequutus est et impensissime inculcavit. Inter opera vero pietatis ea eligant, quae obiri ab iis solent qui tertium S. Francisci Ordinem profitentur, inter quos sicut et inter sodales S. Vincentii a Paulo vel Marianos quo plures fieri poterit conscribendos curabunt, ut praeclarissima opera quae tanto cum catholici orbis plausu et animarum fructu ab iisdem peraguntur, latius in dies manent.

10. Optimum denique factu esset, si ubi id locorum et personarum adiuncta siverint, catholicae scientiarum Academiae excitarentur, alique perutiles conventus seu Congressus, uti vocant, haberentur, ad quos unius vel plurium regionum lectissimi homines deputarentur, eosque praesentia sua Sacrorum Antistites honestare non dedignarentur ut simul consilia rei catholicae provehendae sub eorum auspiciis iniri et quae tum huic tum publicae utilitatis magis conferunt, statui possent. — Neque abs re esset si, qui sibi provinciam depoposcerunt assiduis scriptis et lucubrationibus defendendi Dei et Ecclesiae iura, et recidendi novos qui in dies subolescunt errores et cavillationes, sociato agmine, Episcopis ducibus, dimicarent. Fiori enim non potest, quin, si vires omnes, quae vividae adhuc, Deo opitulante, in Ecclesia vigent valentque, in idem consenserint, uber-

rimi referantur fructus ad hodiernam hominum societatem ab exitiali iniquarum sectarum contagione vindicandam, et in Christi libertatem asserendam.

11. Quae hactenus proposita sunt, haud ita facile optatum finem assequuntur, nisi vires uniantur, ac proinde nisi Archiepiscopi cum suis Suffraganeis una consuluerint et statuerint, quid factu opus sit, ut Supremae huiusce Congregationis in votis est, ut eorum singuli quantocius renuntient et imposterum quoties statum describent dioeceseon, referre ne praetermittant, quid quisque vel singillatim vel una cum suis in Episcopatu collegis egerint, et quem exitum eorum studia sortita fuerint.

Datum Romae ex Cancellaria S. Officii die 10 Maii 1884.

Raphael Card. Monaco.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. („Ali bomo še kuhali?“) Po bolj poveršnem pregledu (kajti pogosto se kaj spremeni) je bilo bolj redoma po ministru brez „portfelja“ podpiranih okoli 70 gimnazijalcev, 4 pripravniki, 1 realec, 4 orgljavci in 29 dečkov iz začetnih šol; skup 108 mladenčev. Iz gimnazije je 5 odličnih, 6 slabih, 59 jih je z enkljo šolo izdelalo (med temi jih ima 8 eno ali drugo stvarino popraviti). Vsi drugi iz srednjih in iz orgljarske šole so dobro izdelali, kolikor vemo. Izmed 29 normalcev je 12 odličnih (če ne še več), 1 ali 2 slaba, drugi pošteti. Med gimnazijalci je eden, med normalci pa sta dva v svoji šoli perva, kolikor nam je znano. Posamežno sem ter tje je tudi še več družih dobilo kako podporo, ter so bili mesečni stroški navadno čez poldrugi sto, tudi blezo 200 gld.

Dobrotniki kakor podpirani mladenči so bili iz cele dežele in tudi kaki Štajarci vmes. Dasiravno na posamezne mladenče ni prišlo veliko na mesec, je vendar gotovo, da mnogi zmožni dečki bi brez te pomoči ne bili mogli študirati, in očitno je, da podpiranje mladine po tej poti je dobroti za vso našo deželo. Upati smemo, da preblagi dobrotniki so svoje darove prav dobro obrnili in da njih plačilo pri Bogu ne bo majhno.

Kaj pa zanaprej? Ali bomo še kuhali? ... Prosilo jih je že dozdej več kot dosti novih, poprešnji pa nočejo obetati, da se bodo zgubili.

„Minister“ ni ne tem ne unim nič ne zagotovil, kajti je zdaj na suhem. Jejda (ajda) je vsejana in kmali bo cvetla: ako bo solnce prijazno sijalo in bodo čebelice pridno nosile, kakor lansko leto; potem se bodo za naše pridne fante še žganci kuhali v ljudski kuhinji, ali pa saj močnik, kaša in enaka ropotija. Šolski junaki, lepo se obnašajte na počitnicah, molite, da Bog dá dobro letino in obudi obilno dobrotnikov v prid vam in vašim staršem. Pred vsim pa zdaj za več kot poldrugi tisuč gld. preteklega leta: Bog dobrotnikom bogato plačaj in povračaj!

Pri sv. Jakopu v Ljubljani so prelepo praznovali zadnjo nedeljo god svojega patrona. Cerkev je bila vsa ozaljšana, tako, kakor je dosedaj še nismo videli. Bilo je, kakor da se je spremenila v krasen vert. Neštevilno sveč po posameznih oltarjih je gorelo v čast Božjo. Ob devetih je bila pridiga, v kateri se je g. Žlogar po pravici zahvaljeval faranom zaradi njih skerbi za hišo Božjo ter se jim h krati za to skerb še zanaprej priporočal. Po pridigi je bila slovesna sv. maša, katero je daroval milgsp. prošt. Jarc. Petje, kakor tudi spremljevanje z orkestrom bilo je izvrstno. Hvala gorečemu g. župniku, ki tako „ljubi lepoto hiše Božje.“

St. John's Abbey, 10. julija 1884. Stearns Co., Minn. Am. V ponedeljek zjutraj se nas je šest dijakov

preselilo iz kolegija med svoje prihodnje brate benediktince, — če je tako ljubemu Bogu všeč. Pričeli smo v ponedeljek popoldne četverodnevne vaje z družimi mnih vred, da bi se najpervo po notranje malo odtergali od sveta in pripravili se na tako imeniten korak.

Po božji milosti z dobro vterjeno voljo smo z veseljem srcem v petek, 4. julija, šli k altarju in smo o. opata, po benediktinskem obredu, prosili za sprejetje v novicijat. Sadaj so nam častitljivi mož še prav ginljivo na serce govorili, kakor je le njim lastno.

Omenili so nam slavnost in čast benediktinskega reda, kaj je vse dobrega podelil človeštvu od šestega do devetnajstega stoletja. „Po pravici smemo reči,“ so nam rekli, „da je spreobrnil celo Evropo k naši materi, sveti Cerkvi; obdelaval je njeno materijalno in slovstveno polje. Mi nismo vredni, da bi bili prišteti slavni versti naših slovečih prednikov; ali neskončna milost božja nas je poklicala v to versto; družega nam ne kaže sedaj, kakor da se prizadevamo po svoji moči njih čednosti in dela pridno posnemati.“ Opomnili so nam tudi, da moramo moliti in delati; delati ne le z glavo, ampak tudi z rokami, kakor je bila volja našega častitljivega vstanovnika sv. Benedikta. (Patrom sicer ni treba z rokodelstvom se mnogo ukvarjati, ker imajo družega bolj potrebnega čez glavo dost opraviti.) Če bomo notranje tudi benediktinci, so nam rekli, bomo v tem stanu vživali največo srečo, ki jo človek na tem svetu more doseči; če bomo pa benediktinci le po obleki, bomo pa tudi nar nesrečnejši ljudje na zemlji.

Primérjali so tudi mnih zvezdi kometu. Ona ni sama; vleče še druge male zvezdice za seboj. Tudi mnih ne gre sam niti v nebese niti v pekel; vedno ima skut (družih) za sabo. To in še mnogo družega lepega so nam k sercu gnali, potem so rekli: Ta važni korak morate storiti popolnoma prostovoljno; pridite notri ali ne, nikdo vas noče in ne more siliti.

Dali so nam tedaj samostansko tonzuro, preoblekli nas v benediktinsko obleko in po maši so povedali naša sedanja imena. G. Košmerl-u je ime Fr. Dijonizij, g. Lampé-tu Fr. Simeon, in g. Bilban-u Fr. Karol; imena ostalih treh novincev so: Frs. Pavel, Korbinijan in Herman.

To leto bo že malo terda, pa upamo, da nas bo On, ki nas je poklical, tudi zvesto podpiral. — Nam ni treba več doli v Pensilvanijo iti, kjer je bil do sedaj skupni novicijat bavarske congregacije; milg. o. opat. Edelbrock so od svetega očeta dobili dovoljenje, da ga smemo doma imeti. Zatorej so prišli štirje naši novinci domu, tako da nas je 10 vsih skupaj. Z nami vred je bil tudi preoblečen nek mlad Poljec za brata laika in drugi je naredil samostansko oblubo.

V naši samostanski cerkvi so bili v kratkem štirje bogoslovci za duhovne posvečeni od milg. škofa o. Seidenbuš-a O. S. B. Čast. oče Jeronim Heider O. S. B. je imel novo mašo koj pri sv. Jožefu, eno uro od samostana; o. Krizostom Schreiner O. S. B. je pa šel v Jordan Min., tudi k svojim sorodnikom; ostala dva sta svetna duhovna iz našega seminišča. Pri o. Jerneju je bilo vse jako slovesno. Šli so doli vsi kleriki, ter so bili v korokih pri altarji pričujoči. G. opat so sami prav ginljivo in krepko pridigovali; povdarili so posebno, da so „farmorji“ (kmetje) še nar bolji katoličani; oni otroke tako bogoljubno odgojajo, da dobimo še kaj po-božnih duhovnov. Rekli so nekako takole: „Kmet je ravno toliko neumen, priprost, da vé, kaj je prav in kaj hudo; meščan pa ravno toliko olikan in prebrisan, da je bolj prevzet, in da postane po svojem modrovanji bolj spačen. Niso pa hotli reči, da je to brezizjemno res; vsaj so sami milg. opat Edelbrock meščan.

Z Bogom!

Iz Rima ima „Blahovest“ dopis od 14. mal. serp. o slovesnosti v Vatikanu. Kakor vsako leto, tako so letos nekteri gojenci skazovali svoje duhovne zmožnosti pred sv. Očetom Leonom XIII. Poprešnje leto sta se 2 gojenca Propagande bojevala na filozofškem polju; letošnje leto so bili 4 alumni iz rimske kolegije, katerih dva, že duhovna posvečena, sta zagovarjala stavke „iz prava občanskega“, druga dva pa — eden dijakon in eden klerik — stavke iz dogmatike: „De Deo uno.“ Za obravnave (dispute) je bila odkazana sobana Klementinska v Vatikanu, ktera je sicer dosti prostorna, vendar je bila prenapolnjena z vedoželjnimi poslušavci, naj več del s profesorji in gojenci skor vsih kolegij, ktere v raznobarvenih oblekah je bilo prav zanimivo viditi. Memo teh je bilo pričujočih več imenitnih gostov in cerkvenih dostojanstvenikov.

Po desetih 10. jul., ko so bili zbrani že vsi povabljeni, stopijo skoz stranske vrata v dvorano sv. Oče. spremljani s telesno stražo, svojimi monsignori in 14 kardinali. Podelivši apost. blagoslov stopijo na prestol, ki je stal na občelu dvorane; nagovori jih zdajci preč. prefekt rimske kolegije, z vzvišenimi besedami pojasni pomen obravnáv, ki se veršijo pričo Njih Svetosti in pristavi prošnjo, naj bi sv. Oče milostno opomniti blagovolili na pogrške in skaze, ki se utegnejo zgoditi.

Kardinal Parochi izroči papežu in pričujočim versto prašanj (disputov), ki so obsegale 40 stavkov in prične se učenj prepír, najprvo iz občanskega prava, potem iz dogmatike, ki je terpel skor 4 ure. Sv. Oče so z veliko zvestostjo spremljali prepirne stranke in z vljudnim priterjevanjem in nasmehljevanjem so obdarovali bojevalce. Vodil je borbe prof. Fr. Satoli, in veršile so se zares z vso izverstnostjo. Sv. Oče sami so bili tako zadovoljni, da so vsacega borivcev lastnoročno obdarovali z zlato in sreberno medalijo in poslednjič pohvalili profesorje in gojence ter dokončali z besedami: Posvečujte toraj, nádoviti mladenci, vse svoje moči bogoslovskim naukom, to pa zlasti v tej dobi, ko sv. Cerkev potrebuje duhovnov, ki so goreči, stanovitni bojniki! Zato želimo in velevamo, da enake obravnave naj se godijo vsako leto pričo Nas. Njih Svetost podelé vsim sv. blagoslov, dopusté besedovavce k poljubu roke in se vračajo med telesno stražo v svoje stanovanja, prijazno smehljajoči se gnjetečim alumnom, ki so se pridno pihali, kako bi prišli k poljubu roke.

Dijaki in počitnice.

„Linz. Qu. Schr.“ (1884. 3. zv.) prav lepo opominja: Ne zabimo, bodisi da živimo v mestu ali na deželi, pobrigati se zlasti o počitnicah za dijake, male in velike, vsak po svoje. Kolikokrat se vniči v enih počitnicah poklic, koliko mladih rastlin se zamori za vselej! Nasproti pa skoro ni mogoče pregledati dobička, kateri izraste po Božji milosti iz darežljivosti in ljubezni za one, ki bodo kedaj na odličnem mestu v Cerkvi ali državi. Gimnazijski učenik, ki je vseskozi pošten, kerščanski odvetnik, veren zdravnik — da o duhovščini še govorim ne: koliko vspešneje lahko delujejo, kot pošten rokodelc ali kmet! Zato pač ne more biti odveč potruditi se po svoji moči, da bodo postali naši dijaki sami pošteni. Se vé, da prej je treba storiti svojo dolžnost, potlej brigati se za druge; a večidel je mogoče, da oboje storimo.

Kolera.

Resnica je, da kolera na Francoskem ne pojenjuje, ampak se le razširja. Kakor se kolere vse boji, tako tudi vsi časniki o nji pišejo. Pravijo, da ta bolezen se je l. 1823 pervikrat v Evropi prikazala, in od tistega časa ni več popolnoma zginila, enkrat pa je bila bolj

splošna. Že l. 1860 so cenili da do tistikrat je bila že 40 milijonov ljudi pobrala: tedaj nekako v enem človeškem veku zelo toliko, kolikor jih zdaj šteje cela Amerika.

Se vé, da svoje dni so bile bolezni še veliko hujši. Tako imenovana „črna smert“ v 14. stoletju je bila boje v petih letih pokosila četerti del vsega človeštva na zemlji.

Preteklo stoletje je menda v Evropi 400.000 ljudi umerlo za kozami. Šteje se, da o nekem času je desetina ljudi pomerlo za to boleznijo, druga desetina pa je bila po nji ogerjena; prav primerno zdravilo zoper ljudsko nečimernost.

Kolera je kužljiva bolezen. Kako pa da se dalje razširja, kako nalezce, ni še dognano, dasiravno se je veliko o tem pisalo in se piše. Toliko je gotovo, da z občevanjem in pajdašenjem ljudi se dalje zanaša; kolikor manj ima kak kraj z drugimi opraviti, toliko bolj se je nadjati, da bolezen tje ne pride. Saj misli se tako; pokazalo se je pa dostikrat tudi nasprotno, tako namreč, da posamezni kraji, vsi obdajani od taci, v katerih je bolezen gospodovala, so bili vendar te bolezni obvarovani. Resnica tedaj je, da kolera tje gre in tam ostane, kamor jo Bog pošlje.

Kolera je prišla iz Azije. Greško ime pomeni toliko, kakor „strešni žleb“, je pa „bljuvna griža“, drista. Loči se v azijsko in domačo kolero. Le prva pa je prava, huda morivka, ki jo Indi imenujejo „mahamari“ (maha mori!), to je, vélika zatiravka, morivka. Domača kolera („colera nostras“) se prikaže sem ter tje pogosto, zlasti kadar se gorko vreme nagloma spremeni v merzlo in mokrotno, pri hladnih nočeh in soparnih dnevih. Ta bolezen ima vse znamenje azijske kolere; vendar pa se veliko bolj pogosto in hitreje dá ozdraviti, kakor azijska; tudi ni strupensko kužljiva, kakor ona. Slabo znamenje je, ako pri koleri bolnika terpinčijo hudi kerči v nogah (mečih). Velikrat bolnika spravi v malo urah, dostikrat pa se zverže v nekaki legar, iz ktere se jih le kaka tretjina še ozdravi. Snažnost, čist zrak so med drugim dober pomoček zoper nalezenje te hude bolezni; zoper domačo pa paznost in nekoliko gorkejši, obleka, kadar vreme nagloma na merzlo zavije.

V tej in družih boleznih se do časa daj previditi, da boš varen pred večno kolero, ako te Bog že zdaj pokliče pred sodbo; druga dobrota je pa ta, da v bolezni je eden naj boljših zdravnikov dušni mir, in ta se dobi po spravi z Bogom.

Razgled po svetu.

Nemško. Iz Pruskega prihaja glas, da v Gasteinskih toplicah se tudi to leto avstrijski in nemški cesar snideta. — Za jesenske volitve v nemški državni zbor se že zdaj živo pripravljajo; posebno rogovilijo in se ponujajo Cerkvi sovražni narodno-liberaluhi. To pa so tisti, katerih življenje je kulturna borba, sad njihovega djanja pa hiranje in potopljivanje občinskega blagra. Tudi nemški narod vedno bolj spoznava in prepričal se je skoz 10 let, kaj so mu koristili ti čudni „odgovjenci naroda“, ti trinogi, ki pravijo, da nikoli ne bodo glasovali za zlažanje sovražljivih majnikovih postáv. Kaže se pa, da ne bo prav dolgo več, ko se jim bo zgodilo, kakor se je framasonom v Belgiji, zakaj vsaka hudobija mora ujesti sama sebe.

V Belgiji so v gosposki zbornici liberaluhi dozda imeli večino štirih glasov; po novih volitvah pa ima zbornica 43 katoličanov in le 26 liberalnih.

Laško. Srenjske volitve po mnogih večih in manjših mestih po Laškem so se doveršile v prid katoličanov.

Framasonsko trinoštvo se že trese in čas je res, da v tej nesrečni deželi začenja pojemat.

Zagreb. Presvitli škof Janko Pavlešić je preteklo nedeljo podelil red mašništva 12 klerikom zagrebske nadškofije in 4 frančiškanom okrajine sv. Ladislava. —

Kakor vsako leto, tako so tudi letos Zagrebčani opravili obljubljeno božjo pot k Mariji Devici Bistriški. Vodil je obhod č. g. Pavel Joža, prebendar pri sv. Marku. Ta božja pot je letos, ko kolera žuga, bolj imenitna zaradi svojega starodavnega pomena. Toraj je č. g. vodnik procesije v lepi pridigi pri Mariji Bistriški tudi to pojasnil, kako so predniki, polni bogoljubnega duha ob času hude kuge bili obljubili vsakoletno božjo pot iz Zagreba v Bistrico. Kuga je takrat strašno ljudi morila, ne le v Zagrebu, ampak po vsem Hervaškem; Marija Dev. Bistriška pa je premagala, ker izmed več sto božjepotnikov je komaj vsak petdeseti umrl, izmed družih pa, ki niso šli v Bistrico jih je polovica počez pomerilo. V Zagrebu je vračajočo procesijo po stari navadi pričakal preč. g. opat in župnik dr. Pogledić pri kapelici na Kipnem tergu; zagrebske meščane pa so zastopali mestni odborniki Josip Huzek in Bošnjaković pa vredni senator Juro Deželić. Poročevalec v „Zagrab. Listu“ sklepa: „Blažena Devica Marija tudi v prihodnje vsako nakazen od nas odverni!“

V Varšavi na Ruskem je policija odvernila nevarnost pregrozno, ki je protila cesarjevemu življenju. Čez 100 oseb je zaprtih, ki so po večem Rusi, Serbi in Bulgari; 20 študentov je bilo v začetku prignanih v ječe, 2 oficirja in 2 sodnika. Varšavija je postala kakor kasarna. Med zakletniki pa ni ne enega katoličana. Bog daj, da bi tudi drugod ne bilo nobenega tolovaja med katoličani!

Drinopolje. (Adrijanopol.) Prečast. g. Höpperger, kakor pripoveduje „Katol. List“, se je nedavno povernil iz Adrijanopola v Zagreb, kjer je kakor predstojnik opravil nadzorovanje svoje podružnice in predsedoval pri šolskem spraševanju v samostanski ljudski šoli. Vspeha ne morejo dosti pohvaliti meščani, in to brez razlike stanú in vére. Zlasti so pri izpraševanju navzoči hvalili, kako so častite sestre v kratkem času pridobile dovoljnega znanja novogerskega in zlasti bulgarskega jezika. (Kolikor se nam dozdeva, so tudi Slovenke vmes. Vr.) Otroci bulgarskih družin sprejeti so ne le v šolo, temuč imajo po večem v samostanu tudi hrano in stanovanje. Zato je predstojnik samostan prav primérno za dozidavami razširil. Podružnici se je razun tega posrečilo, da si je odgojila bulgarsko deklico, ktera je bila nedavno sprejeta za kandidatino reda sv. Vincencija Pavljana. Z njo je drinopoljska podružnica dobila zopet novo moč za odgojo in poduk bulgarskih otročičev.

Posebna dobrota je, da razkolniki in mohamedani so posebno prijazni tej napravi, ter se svetna oblast, djal bi, skoro skuša z meščani, kako bi vstregla željam in zahtevam samostana. Tudi svetna avstro-ogerska oblast mnogo dela za bolji vspéh te naprave. Ona je z mohamedansko oblastjo ob enem preč. g. Höppergerju, ko se je mudil v Carigradu, naznanila popolno zadovoljnost z omenjeno napravo. Bog blagoslovi prizadevanje pridnih sester!

Verski nauk v ljudskih šolah. Solnograški deželni odbor je pri naučnem ministerstvu prosil:

1. Da naj se v učno osnovo vzame še tretja ura v tednu za poduk v zgodbah sv. pisma; 2) da naj se pri ponavljavnem in nadaljevalnem nauku ima ozir na keršanski nauk; 3) da naj tudi kateheti v odpustne spričala zapisujejo red iz keršanskega nauka in se z drugimi vred podpisujejo.

Naučno ministerstvo nima nič zoper pomnoženje z eno uro na teden s pristavkom, da učenje popolnoma prevzamejo cerkveni organi in da cerkveni višji tako željo izrečejo. — Oziroma ponavljanja itd. ima deželni šolski svet primérni del učnega časa odločiti za veroznanski nauk. — Tudi zastran vpisovanja in podpisovanja katehetov ni nič zadržka; le veljava odpustnega spričevala ne bo na to zastavljena.

Drobne novice. Po framasonih pred par leti snéte zadeve med Belgijo in Rimskim stolom se bodo zopet nataknile. — Kardinal-nadškof v Parizu je zapovedal zbirke za mesta na južnem Francoskem, ki so od kolere zadevane. — Amerikanske mesta zaporedoma in brez razločka vérstva sklicujejo taborje, na katerih protestujejo zoper oropanje rimske Propagande; tako Boston, Cincinnati, Vašington, Novi Jork idr. G. Izaak Caldwell, eden prvih pravoslavcev v severni Ameriki (nekatoličan) je s stališa prava laško vlado do konca zmlatil. Tako tudi drugi. Framasoni - „poštenoviči“ prejemajo, česar iščejo! — „Katolícké Nov.“ v Ternave pišejo: Kakor je znano, je razkolni ekumeniški patrijarh v Carigradu odveržen. Minule dni je bival v Rimu eden rozkolniških greških škofov, kteri je imel dolgo zaslisanje pri sv. Očetu in je najberže obravnaval s sv. Stolum. Ta zadeva je silo važna in ima ogromen pomen, kajti v razkolni vzhodnji cerkve je nastala globoka truhlina in povsod se razodeva veliko gibanje za zbliznanje z rimsko Cerkvijo. Sv. Očetu je bilo nasvetovano, naj pošlje v Carigrad katoliškega patrijarha, kteri bi tam delal za veliko lepo delo posredništva med gerško in rimsko Cerkvijo.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostne priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Herimagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog do brotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. To bodi pred vsim drugim priporočeno v brat. molitev. — Prav hudo terpeč bolnik za dušno in telesno pomoč. — Žena, ki se nekoliko meša, za pomoč. — Razuzdan človek za spreobrnjenje. — Bolna oseba. — Mladeneč za poklic. — Terdovraten in usmiljenje do svoje terpeče žene. — Oseba za zdravje če je Božja volja. — Oseba v udni bolezní se prav goreče priproča v bratovsko molitev N. lj. G., da bi ji Bog, ako je Njegova sv. volja in njej v zveličanje, zopet zdravje podelil. Uslišanje se bo nazvanilo. — Pijanka in preklinjevanje za spreobrnjenje.

Zahvala.

Zadobila sem milost pri Bogu na priprošnju sv. Antona. Bolnik je bil navarno bolan in v nezavednosti, ko je bila pa opravljena sv. maša na čast sv. Anton-a, se je kmali zavedel in je prejel ss. zakramente. Tudi strežnice usmiljene sestre so terdile, da to je čudovito, da je pri tako hudi bolezni k zavesti prišel. Obljubila sem, da bom uslišano prošnjo po „Zg. Dan.“ razglasila v čast sv. Antona, ktere priprošnja mi je že večkrat pomagala. Bodi toraj česčen veliki pomočnik sv. Anton!

J. L.

Koledar za prihodnji teden:

4. vel. serpana. S. Dominik. — 5. Marija Snežnica. — 6. Spremenjenje Jezusovo na Taboru. — 7. S.

Kajetan. — 8. Afra. — 9. S. Alfons Lig. — 10. Deseta nedelja po Bink. S. Lorenc.

Mesec veliki serpan (avg.) je posvečen češenju Marijinega presv. Serca. Bog nam dodeli Marijinemu Sercu podobno serce.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Preteklo nedeljo so bile v uršulin-ski samostan slovesno vpeljane naslednje gospodičinke: Praprotnik Jozefa, Rihar Terezija, Žagar Ana in Tirolka Eleonora Hörmer.

Nove table za zakristijo z napisom: Pro antistite nostro Jacobo se dobivajo pri Blazniku.

Razstava cerkvene naprave. Prihodnjo nedeljo, ponedeljek in torek (to je, 3. 4. in 5. vel. serpana) bo v tukajšnjem uršulinskem samostanu očitna razstava paramentov, ki jih je bratovšina presv. Rešnjega Telesa izdelala letos za ubožne cerkve naše škofije. Bratovski udje in dobrotniki se tedaj vljudno vabijo k tej razstavi, ki bo odprta imenovane dni od 9 zjutraj do 6 zvečer.

Zlato mašo bode 10. vel. serpana (avg.) v Dobropolji obhajal ondotni župnik č. g. Val. Sežun. Bog daj srečo!

Na Rožnik! Prihodnji torek — 5 avgusta — ima katoliška družba spet sveto mašo na Rožniku zjutraj ob petih za žive in umerle svoje ude, z navadnim darovanjem za uboge Vincencijeve družbe.

Birmovanje na smertni postelji. „Blahovest“ pripoveduje to-le dogodbico: Te dni je litomeriški škof dr. Šöbel birmal v Zlatnikah. Za sušico na smert bolna deklica je tudi želela prejeti sv. birmo. Škof zvê to, podá se v polnem ornatu na dom tega otroka in ji podeli zakrament sv. birme, potem jo tolaži in tudi obdaruje z denari; opoldan ji pošlje tudi še jedi od svoje mize. Tako osrečena deklica je po noči umerla. Bog ji daj večni mir.

V Düsseldorfu je 20. rožnika grofinja Marija pl. Spee prejela obleko dominikanskih redovnic. Njen brat, duhoven Matija pl. Spee, pa se je po slovesnosti podal v Belgijo k dominikanarjem.

V Racinu, Amerika, so postavili temeljni kamen za novo cerkev Jezusovega presv. Serca.

Dva Križeva pota, eden večji in eden manjši, na platno po Fürihu slikana, se dobata po prav nizki ceni v A. L. Götzl-novi podobarni, Rožne ulice, št. 21 v Ljubljani.

Birmovanje. Presvitli teržaški škof bodo birmovali: 24. vel. serp. v Pazinu; 25. v Novakih (tudi za Borut in Zareč); — 26. v Cerovljah; — 27. na Gologorici; — 28. v Kerbunah; — 30. v Ivancu, 31. v Pičanu; — 1. kim. v Gračišču; 2. v Lindaru; — 3. v Žiminu; — 4. pri sv. Petru v Škednji.

Decretum liturgicum. Hucusque dubium erat inter rerum liturgicarum scriptores, utrum Oratio diei adjungenda sit Matutino, quando aliqua de causa a Laudibus sejunctum recitatur. Dubium hoc a S. R. Congregatione ablatum est. Ad quaesitum enim: „Si contingat in recitatione privata separari Matutinum a Laudibus, quaeritur, quomodo concludendum sit Matutinum praesertim in feriis majoribus, in quibus preces flexis

genibus addendae sunt ad Horas omnes, et quomodo inchoandae sint Laudes?“ praefata Congregatio die 18. Maji 1883 ita respondit; „Matutinum in casu concludendum cum oratione de Officio diei; Laudes inchoandae ut in Psalterio.“ Juxta hoc responsum ergo, quando Matutinum et Laudes separatim recitantur, concludendum semper illud erit cum oratione diei; Laudes vero absolute sine Pater et Ave, inchoentur.

Sad papeževe okrožnice zoper framasone. Vsled te enciklike so učenci osmega gimnaz. razreda v Kaloči naredili slovesno obljubo, in pa iz proste volje, pred oltarjem Marije Dev., da se nobeden in nikoli ne bo zapisal v kako skrivno društvo. P. Rosty jim je na prvo imel govor, potem so eden po eden pristopili in vsak je svojo obljubo, z lastno roko napisano, prebral in jo izročil o. Rosty-u. Na Ogerskem je tako zavarovanje posebno dobro, ker je nesrečno framasonstvo v nesrečo te dežele dopušeno.

Duhovske spremembe.

V Teržaški škofiji. Preč. g. Fr. Commisso je inštaliran na Černiverski beneficium. — Čast. g. Andr. Mikša je postal administrator za Beršeč.

V Kerški škofiji. V pokoj gredo čč. gg.: V. Lesjak, dek. in župnik v Dvoru; V. Kušter, župn. v Št. Rupertu, in V. Pramer, provizor na Golovici. — Č. g. V. Matevžič gre od Strojne za provizorja v Dvor in Strojno bodo oskerbovali sosednji gospodje.

Mašniki posvečeni so bili 20. jul. čč. gg.: Ign. Markovič, iz Zila; Leop. Pazdeva, iz Celovca; Jan. Vaneček, Čeh iz Benešove; iz 3. leta: Šim. Cemer iz Borovelj; Dom. Ritzinger, v nem. Grebinji. — Umerlo jih je preteklo l. 20 (med temi tudi č. g. J. Grum, Ljubljčan, priporočen sošolcem v molitev) posvečenih tedaj le 5!

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Neimenovana dobrotnica 2. gld. — G. D. ostanek od poštine 37 kr. — Čast. gosp. benef. Jož. Lomberger 2 gld. — B. 2 gld. — Č. g. župnik Al. Košir 2 gld.

Za sv. Očeta: B. 5 gld. — Iz Mekin zbirka 5 gld. po č. g. župniku.

Za sveto Detinstvo: Po č. P. Ang. 54 kr. — Č. g. Fr. Perpar, duh. pomočnik v Trebnjem, 3 gld. 75 kr. — Antonija Miklavec 1 gld. — B. 5 gld.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca: Marija Kolar 3 gld.

Za cerkev v Busovači v Bosni: „Da bi se pred pod krov djala lepa nova cerkev v Busovači,“ B. 25 gld.

Za družbo sv. Bonifacija: Iz Št. Ruperta nabirka 4 gld. — B. 2 gld.

Za bratovščino sv. Leopolda: A. Miklavec 1 gld. — B. 2 gld.

Za afrikanski misijon: A. Miklavec 1 gld.

Za najbolj potrebne misijone: Neki dobrotnik 100 gld. B. 9 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Fr. Did. v Idr.: Zastran „Dan.“ smo naznanili sal., ktero ima to reč v rokah. — G. Jan. Stariha v Halburu, v sev. Ameriki: „Danica“ se pošilja; 2 dol. sta dala 4 gld. 70 kr.; za „Dan.“ $\frac{3}{4}$ l. je 4 gld. 17 kr. Ostanek smo poslali, kakor ste rekli.